

Βασιλική Κ. Βρετού, Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση, Ombudsman και μελλοντικές γενεές, 2020, σ. 494, Εκδόσεις Μπαρμπουνάκη, ISBN13: 9789602673683

Με το βιβλίο της η Δρ. Βασιλική Βρετού αναπτύσσει αναλυτικά την πορεία για την ανάδειξη της έννοιας της διαγενεακής δικαιοσύνης και ισότητας και της προστασίας των μελλοντικών γενεών. Ψηλαφεί δε με ενάργεια την πολύ κρίσιμη έννοια της διαγενεακής δικαιοσύνης και ισότητας μέσα από πηγές του διεθνούς δικαίου, από το ενωσιακό δίκαιο, τα εθνικά Συντάγματα, δικαστικές αποφάσεις αλλά και θέσεις της θεωρίας. Το βιβλίο βασίζεται στο υλικό που επεξεργάστηκε η συγγραφέας κατά την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής της στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Της εισαγωγής της συγγραφέως προηγούνται δύο πολύ ενδιαφέροντες και μεστοί πρόλογοι, από δύο πολύ σημαντικές και επιδραστικές στο πεδίο των θεμελιωδών δικαιωμάτων Δημοσιολόγους, την Καθηγήτρια του Συνταγματικού Δικαίου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και επιβλέπουσα της διδακτορικής διατριβής της συγγραφέως Νέδα-Μαρία Κανελλοπούλου Μαλούχου και την Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας Μαρία Καραμανάφ. Η Νέδα Νανελλοπούλου επισημαίνει πολύ εύστοχα ότι το θέμα που εξετάζει το βιβλίο είναι επίκαιρο και κρίσιμο όχι μόνο από νομική άποψη, αλλά και από την σκοπιά της φιλοσοφίας του δικαίου και της δημόσιας πολιτικής.

Βασικό ζήτημα που απασχολεί την συγγραφέα είναι η αναζήτηση του θεσμού που θα μπορέσει να υποστηρίξει έμπρακτα τα συμφέροντα των μελλοντικών γενεών με έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος. Υποστηρίζει με συγκροτημένη επιχειρηματολογία την θέση ότι ο θεσμός αυτός θα μπορούσε να είναι ο Ombudsman. Ο θεσμός του Ombudsman αναλύεται με βάση ξενόγλωσση βιβλιογραφία και γίνεται συγκριτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ως Ombudsman για τις μελλοντικές γενεές (Ombudsman for future generations) σε χώρες της Ευρώπης που ήδη υπάρχει και λειτουργεί.

Στην μονογραφία μου για τον Συνήγορο του Πολίτη το 2012 από τις εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, είχα αναπτύξει την σημασία του Ombudsman ως θεσμού υπέρ αδυνάτου που α) εμπλουτίζει την θεσμική αρχιτεκτονική και β) κυρίως μπορεί να εισφέρει απτά δικαιοκρατικά αποτελέσματα στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων από διαχρονικούς και νέους κινδύνους. Αυτή την σκέψη εξειδικεύει με επιτυχία στο ειδικότερο πεδίο του περιβάλλοντος η Βασιλική Βρετού.

Στα σημαντικά πλεονεκτήματα του βιβλίου είναι η διεπιστημονική προσέγγιση και η κατάθεση συγκεκριμένων δικαιοπολιτικών προτάσεων. Το βιβλίο της Βασιλικής Βρετού είναι χρήσιμο για τους μελετητές του Δημοσίου Δικαίου και του Διεθνούς Δικαίου αλλά και για κάθε νομικό και πολιτικό επιστήμονα.

Βασίλης Γ. Τζέμος, Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ), Επίκουρος Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου και Οικονομικών Θεσμών Τμήματος Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Σύμβουλος ΑΣΕΠ, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω